

Purim: Go Gather All The Jews

During these days of Purim, in this difficult hour, many troubles from without besiege and afflict the entire nation of Israel.

Yet our greatest anguish stems from troubles from within. We lack internal unity, peace in the House of Israel. Let us recall those days and their events as they are recorded in the Scroll of Esther — written, as it was, with Divine inspiration. For the Divine spirit transcends the passage of time and the transient ideologies of each generation. The eternal words "Go gather all of the Jews" shall once again revitalize us and elevate us from our lowly state.

Is Unity Possible?

One may ask: Is it really possible nowadays to gather all of the Jews? Is it possible to unite all the different factions and parties? How will the bones scattered across the vast valley of exile — both material and spiritual — once again form that entity known as *Klal Yisrael*, and put forth its demands for strength, renewal, and redemption?

The answer is that there is a place where this dispersion, both physical and spiritual, cannot rule over us. But you object: We see with our own eyes the awful internal strife, Jews fighting Jews, brothers turning against brothers like wolves and snakes. How then can one say, "Go gather all of the Jews"?

Whoever thinks that Haman erred when he said, "There is one nation scattered and divided" (Esther 3:8), is mistaken. Indeed, the nation is scattered and divided; but nevertheless, it is 'one nation.' Nor should one question the possibility of a nation being simultaneously united and divided. The world is full of wonders. This nation, whose very survival in history is replete with wondrous wonders, demonstrates by its existence that it is essentially one nation, despite its dispersion.

True, the malady of exile has divided us. But 'the Eternal One of Israel will not lie.' The exile and all of its terrors must come to an end. Now that the wind has begun to blow from the four corners of the earth, from both the troubles surrounding us and from the spiritual revelation which stirs us to return and be rebuilt in the land of our life — now we are bearing the realization that there is a cure for the malady of our dispersion and division. In the final analysis, we are, and shall always be, a united nation. Israel shall once again rise to the eternal words, "Go gather all of the Jews."

The Hidden Spirit

Yet the difficult question obstructing the path of redemption remains — the divisive discord that consumes us. The answer is that there are two sides to a person. Medical treatment utilizes the inner resources of vitality and health that lie hidden within. This inner spirit is so hidden that even the patient is unaware of its existence. Spiritual maladies and their physical manifestations infect only our baser aspects, that side of which we are aware. But our hidden, unknown side always bursts with energy, brimming with life and strength. This hidden repository of health has the power to heal the outer self, which can mislead one into thinking that he is sick and feeble, when in fact he possesses an energetic, healthy soul, full of life and vigor.

That which is true for the individual applies to a much greater degree to the entire collective. *Klal Yisrael* in particular is truly one nation: "And who is like Your nation, Israel, one nation in the land?" (I Sam. 15:19) We must admit our error in identifying the essence of Israel with its superficial appearance, with its outer, baser side. This self-image has made us fearful. We are conscious only of our dispersion and division.

The Hamans of every generation strike at us with their poisonous hatred. Especially in this transition period, they perceive our weak side, for it is visible and recognizable. But precisely through these tribulations we will come to realize that we possess a previously unknown, collective soul, a great national spirit whose existence we had forgotten. It abounds with vitality and possesses sufficient power to renew our lives as of old, and repel all of the Amalekites who wish to assault our weak:

This hidden Judaism, unknown even to ourselves, this great soul of a great nation, bearing both the suffering and the light of the world within it, will become known to us during these portentous times. The blessing of "Go gather all of the Jews" will emerge from its hidden place within the national soul. Every Purim we must appreciate the great inner repository of our blessedness and our essential trait of oneness, which will vanquish our divided side.

From a state of being unable to distinguish between cursed is Haman and blessed is Mordechai will come a higher recognition — to find the unknown Jew within us. Brothers will know one another and join hands, and a mighty voice will be heard, "Let us rise up and ascend to Zion, to the house of our God" (Jer. 31:5).

(First appeared in *Ha-Tor*, 5694 (1934). Adapted from R. Pesach Jaffe's translation in "Celebration of the Soul," pp. 126-129.)

**מאמרי הראי"ה - "עד דלא ידע"
הרב א"י הכהן קוק זצ"ל**

(אסתר ד טז): "לך כנוס את כל היהודים"

(מגילה ז, ב): "אמר רבא מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד

דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"

בימי הפורים האלה, בשעות קשות הללו שיסורים מקיפים וממלאים את כלל ישראל הגוי כולו צרות רבות מבחוץ. ויותר גדולה היא הצרה מפני הצרות הפנימיות שלנו, מפני שנשבת שלום הבית אצלנו, שלום בית ישראל.

זכור נא את הימים הללו ומאורעותיהם כמו שהם כתובים לפנינו במגילת אסתר, אשר ברוח הקודש נאמרה. ורוח הקודש עומד הוא ממעל לכל הליפות העתים ומלמעלה שלכל שינוי התנסיסים של הדורות. והאמרה הנצחית של "לך כנוס את כל היהודים" היא מוכרחת להחיות אותנו עוד הפעם, ולרוממנו מכל שפלותינו.

אבל בודאי כאן ישאל מי שיודע לשאול, וגם מי שאינו יודע לשאול: היתכן, עכשיו, אתה אומר "לך כנוס את כל היהודים"? כיצד תכניס בכפיפה אחת, במסגרת אחת את כולם, את כל סיעותיהם ואת כל מפלגותיהם, כיצד ישוּבו העצמות הפזורות על פני כל בקעת הגלות הרחבה, הגלות החמרית והגלות הרוחנית להתקרב אחד אל אחד, להיות לשיעור קומה אחד הנקרא כלל ישראל, העומד לדרוש את חסנו, את תחיתו ואת שיבת שבותו?

אף אתה אמור לו שהפיזור הזה, גם החומרי וגם הרוחני יש לנו מקום אחד ששם איננו יכול לשלוט עלינו. וכי תאמר הרי אנחנו רואים בעינינו את הצרה הפנימית האיומה, איך שקמים יהודים כנגד יהודים, איך שאחים נהפכים זה נגד זה לזאבים ולנחשים, ואיך זה תאמר: "לך כנוס את כל היהודים"? אמנם כל האומר ששקר בדה המן הרשע באמרו "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד" אינו אלא טועה. באמת מפוזר ומפורד הוא העם האחד, אבל בכל זה עם אחד הוא. ושמה תאמר איך יתכן שיהיו שני הפכים בנושא אחד, עם אחד מצד אחד ומפוזר מצד השני. אל תתמה על החפץ ישנם פלאים בעולם. והעם הזה שכל עמידתו בעולם מרופדת היא בפלאי פלאות, הוא מראה בהיותו גם כן את הפלא הזה, ובמהותו העצמית הרי הוא עם אחד. למרות מה שהוא מפוזר ומפורד.

אמת הדבר שמחלתנו הגדולה, מחלת הגלות, בין מחלת הגלות שבפועל שנתכה עלינו במלוא זעפה, בין מחלת הגלות שבכתב, שלפפה אותנו מאז, אשר על ידה באה עלינו הקטסטרופה הגלותית! ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו! היא מלפפת אותנו ועושה אותנו לעם מפוזר ומפורד, אבל נצח ישראל לא ישקר. הגלות עם כל נוראותיה מוכרחת שקץ יבא לה, ובעת אשר הרוח מתחיל לבא מארבע כנפות הארץ, מהמצוקות הסובבות אותנו מעבר מזה ומהתגלות הנפשית הממלאה את קרבנו גם יחד לשוב ולהבנות בארץ חיינו מעבר מזה, הננו קרובים להכיר כי ישנה תרופה גם למחלת הפיזור והפיורוד שלנו. וסוף כל סוף עם אחד אנחנו ועם אחד נהיה, ועוד הפעם יקום ישראל, באמרתו הנצחית של "לך כנוס את כל היהודים". אבל עוד הפעם הקושיא גדולה היא ועומדת על דרך הגאולה כקיר ברזל ואבן נגף הרי סוף כל סוף הפיזור והפיורוד אוכל אותנו בכל פה. אף אתה אמור להסתם מקשה הלזה, כי כשם שהרפואה העצמית של הפרט משתמשת היא כבר למעשה לחשוף מעיינות של עצמה ושל בריאות מתוך האדם עצמו, מנפשו אל נפשו, מתוך הנפש הבלתי ידועה, הטמירה ומכוסה כל כך עד שהאדם עצמו אינו מכיר את מהותו, מפני שידוע הוא שהמחלות הנפשיות ותוצאותיהן, הגופניות, אינן מקנות אלא בצד הזיבורית של

האדם, וזהו הצד הידוע שלו, דוקא הצד הפומבי והמפורס שלו. אבל הצד הגנוז שלו, הצד הבלתי ידוע שלו, הוא תמו מלא אמץ, מלא חיים וכח, ומאוצר בריאותו הגנוזה יש סיפ רב, להשפיע על הצד הידוע והפומבי שלו, המטעה או לחשוב על עצמו שהוא חולה ורצוף, בשעה שבאמת הוא בט נפש אמיצה בריאה ומלאה חיים ועוז. ומה שנמצא בפר נמצא הוא במדה הרבה יותר גדולה בכלל כולו. ובכלל ישראל ג ביחוד שסוף סוף באמת הוא עם אחד "ומי כעמך ישראל ג אחד בארץ", הננו הפעם מוכרחים להודות על שגיאותינו שאו חושבים לתאר לנו את עצמנו, את מהותה של היהדות על פ המראה החיצון שלה, על פי הפומביות שהיא הזיבורית שלה ומזה בא הפחד שאנו מתפחדים מפני קלסתר פנינו אנו. ואו דנים רק על אותו הצד של הפיזור והפיורוד שלנו. וגם ההמניו של כל הזמנים שהם פוגעים בנו בארס שנאתם, וביחוד בזמ המעבר הזה, הם תופסים את הצד החלש לפי שהוא הצד הפומבי והידוע אבל דוקא על ידי מזעזעינו אלה נבא לחוש שיש לנו נפש כללית בלתי ידועה, נפש אומתית גדולה אשו אנחנו הסחנו את דעתנו ממנה, והיא מלאה עצמה יש בה כו להעמידנו על רגלינו, לחדש את חיינו כימי עולם ולעמוד גם כן נגד כל מיני העמלקים החפצים כל כך לזנב את נחשלינו.

והיהדות הטמירה הבלתי נודעת גם לנו לעצמנו, זאת הנשמה הגדולה של האומה הגדולה הנושאת את סבל העולם ואת אור העולם בתוכה, היא תודע לנו בימים הגדולים הללו, ומהמקום הבלתי ידוע שבנפש האומה, תבא לנו הברכה של "לך כנוס את כל היהודים" ואנו צריכים להוקיר מאד בימי הפורים הללו עד ימי הפורים הבאים עלינו לטובה לדורות את האוצר הגדול והטמיר הזה ששם מונח הוא אשרים ועושר חיינו, וסגולת עם אחד שלנו תנצח את כל הצד של המפוזר והמפורד שלנו. ומתוך כל הגאולים הפודים והאהבים, ומתוך כל המשעבדים המוכרים והשונאים, מתוך כל מועצותיהם השונות, נושב בשמים ישחק, להעמיד לנו אור ישועה וגאולת עולמים, ומתוך המעמד של "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", תבא הכרה עליונה למצא את היהודי הבלתי ידוע שבתוכנו, ואת אל אח יתודע, ייד ליד תנתן, וקול גדול ישמע קומו ונעלה ציון אל בית אלקינו, וכבימי מור וחדס יאמר גם היום ישנו עם אחד מאוגד וגבוש עומד בחסנו, לבנות את כל הריסותינו מאוצרו הפנימי הסמוי מן העין אשר בו גנוזה היא הברכה של "לך כנוס את כל היהודים". ו"מחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", ונאמר לחיים ולחיים, ולחיים טובים ולשלום לכל ישראל, ואמרו אמן.